

JAAANA KIVI

DOCENDO

PIMEÄ KAIKU

JAAANA KIVI

PIMEÄ KAIKU

Romaani

DOCENDO

Teoksessa on käytetty suoria tai epäsuoria lainauksia seuraavista teoksista:
More, Thomas. *Utopia*. (Suom. Itkonen-Kaila, Marja.) WSOY 1971.
Morrison, Toni. *Rakkaus*. (Suom. Lopenen, Seppo.) Tammi 2004.
Wilde, Oscar. *Dorian Grayn muotokuva*. (Suom. Kapari-Jatta, Jaana.) Otava 2023.

Teoksessa siteeratut laulujen sanoitukset:

Beibi. Haloo Helsinki. Säv. San. Leo Hakanen.
Jere Marttila. Elli Haloo. © Ratas Music Group.

Blue Jeans. Lana Del Rey. Sanat. Emile Haynie. Daniel Law Heath.
Lana Del Rey © Universal Music Corp., Songs Of Smp, Heavycrate
Publishing, Yorkshire Moors, Emi Music Publishing Ltd.

National Anthem. Lana Del Rey. Sanat. David Sneddon. James Bauer-
mein. Justin Parker. Lana Del Rey. Elizabeth Penny Foster © Sony/
atv Music Publishing (uk) Limited, Notting Hill Music (uk) Ltd.,
Hookline & Singer Music, Emi Music Publishing Ltd.

Tääl on niin kuuma. Erika Vikman & Arttu Wiskari. Säv. Janne Rintala. Jonas Olsson.
Aku Rannila. San. Janne Rintala © Hmc Publishing, Mökkitie Records Oy.

We Don't Need Another Hero (Thunderdome). Tina Turner.
Sanat. Graham Lyle, Terry Britten. © Mayfair Studios

21st Century (Digital boy). *Bad Religion*. Sanat. Brett Gurewitz. © Westbeach Music.

Teoksessa siteerataan epäsuorasti seuraavaa elokuvaa:

Interstellar. Ohjaus. Nolan, Christopher. Käsikirjoitus. Nolan,
Christopher. Nolan, Jonathan. Tuottajat. Nolan, Christopher. Thomas,
Emma. Obst, Lynda. © Paramount Pictures. Warner Bros.

Copyright © Jaana Kivi ja Docendo 2023
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Taitto: Keski-Suomen Sivu Oy
Kansi: Jussi Kaakinen

ISBN 978-952-382-612-0

Painettu EU:ssa

*Kuvittelisin että köyhien todellinen tragedia on se,
ettei heillä ole varaa muuhun kuin itsensä kieltämiseen.
Kauniit synnit, kuten kauneus muutenkin, ovat rikkaitten etuoikeus.*

Oscar Wilde, *Dorian Grayn muotokuva*

|

1.

Myrskyn sidekalvoilla oli verenpurkaumia. Hän oli altistunut tylsyydelle ja saanut siitä allergisen reaktion. Viihdettä tuli ja meni, mutta kerran saatu kutina säilyi ikuisesti. Hän istui vessanpöntöllä ja vilkutti seinänaapurilleen, naiselle, joka myös istui pytyllä. Heidän asuntojaan erotti vain lasinen seinä. Myrsky vaahdotti hammastahnaa suussaan ylimoitettun määrän, valkoinen vana roikkui leualla. Ikenet hankautuivat kivuliaasti harjaa vasten, ja vaahdon sekaan valui verta. Hän oli syönyt vääränlaisia ruokia, jotka olivat aiheuttaneet tulehduksen. Ientaskuun mennyt roska keräsi ympärilleen bakteereja, ja jos ien ärtyisi pahasti, se vaivaisi häntä lopunelämää.

Myrskyn arki oli kuin kauniiksi kuorrutettua näytelmää. Hän uskoi itsestään huolehtimiseen, rutiineihin ja unelmien tavoitteluun. Peilikuvasta häntä katsoi mainoskuvaston mallinukke sileine ihoineen ja poskipäiden varjoineen. Myrsky levitti kasvoilleen raikastavaa voidetta, iski muutama kerran nyrkillä rintaansa ja näytti itselleen etusormen ja peukalon muodostamaa ”pystyt mihin vain” -merkkiä. Hänen hampaidensa välissä pyöri violetti pilleri. Kädet soljuivat puhtaanvalkoisen rypyttömän kauluspaidan hihoihin,

läpikuultavat napit upposivat napinläpeen. Myrsky kampasi mustat hiuksensa taaksepäin, jotta lyhyeksi leikatut sivut tulivat paremmin esiin. Hän oli Alfan keskiluokkaa eli kettu, kuten heitä kutsuttiin. Hän oli idea menestyvästä Myrskystä. Abstraktio, jonka niskassa tuntuva lähes huomaamaton kireys kuiski, miten tätäkin päivää säästäisivät tutut tahdit.

Parinkymmenen neliön asunnon seinistä kaksi oli läpinäkyvää lasia. Toinen paljasti keskiluokkaisen kaupungin-osan katujen vilinän, toisen takana asuivat naapurit. Samanlainen neljäkymmentä käyvä pariskunta, kuten hekin. Kummassakaan asunnossa ei ollut verhoja, ja he olivat totuneet siihen, että heidän elämänsä näkyi jatkuvasti muille.

Eräs mies pysähtyi asunnon eteen ja tuijotti sitä kuin näyteikkunaa. Hänen katseensa hapuili Myrskyn vaimoa Lauraa, joka hieroi suihkussa rajuin ottein alapäättään saippualla. Vesi ja vaahto valuivat hänen reisillään, ja hän tuskin huomasi katselijaa. Mies pyöritteli päätään ja näytti alaspäin käännettyä peukaloa. Myrsky joi kahviaan ja vilkutti miehelle hymyillen.

Lasiseiniä oli Alfassa joka puolella: korkeita kerrostalolasituksia, ostoskeskusten kiiltäviä seinustoja ja katujen valomainoksia. Niissä pyöri jatkuvana virtana viihdesisältöinen syöte. Usein Myrsky ja Laura istuivat harmaalla divaani-sohvallaan ja tuijottivat seinillä nopeasti vaihtuvia kuvia, vitsejä ja jonkun menestyvän tähden elämää. Osa heidän ajastaan taas kului siihen, että he itse pyrkivät tuottamaan mahdollisimman laadukasta viihdettä.

Myrsky käänsi verkkokalvoilleen suoran lähetyksen. Kaikki, mitä hän näki, striimautui syötteeseen. Hän kuvasi

Lauraa keimailemassa aamiaispöydän äärellä. Kahvi oli katettu, sinipunaisten marjojen koristama puuro ja appelsiinimehu olivat esillä. Laura katsoi Myrskyä silmiin ja vilkutti seuraajilleen. Tilanne huokui harmoniaa ja terveellisiä elintapoja.

Ketut kulkivat työmatkansa rauhoittavien sävelten tahtiin jonoissa turvavälien päässä toisistaan. Heillä oli yllään rypyttömät kauluspaidat, joissa oli lähes huomaamattomat napit. Kuin iskusta he seisahtuivat risteyksiin ja odottivat, että liikenteen sähköinen kehräys lipui heidän ohitseensa. Kansankerros järjestäytyi kadunkulmiin, liikennevaloihin ja kulkureiteille. Päivästä toiseen heidän koreografiansa toistuivat samoina ennalta määrättyinä askelkuviaina.

Alfa oli paitsi kaupunki myös virtuaalialusta, jota Myrsky ei arjessaan juuri pysähtynyt ajattelemaan. Hän ei piitannut siitä, että eli kuin suuressa terraariossa. Vaikka vanhan maailman ajan rakennuksia oli edelleen nähtävillä lasisten julkisivujen alla, kukaan ei kiinnittänyt niihin erityistä huomiota. Myrskyn ja Lauran arki oli helpon hyvää. He poistuivat kotoaan vain käydäkseen töissä. Muutoin he istuivat syötteen äärellä tai häärsivät esteettisen näköisiä touhujaa ja striimasivat elämäänsä – pitivät asiat siistissä järjestyksessä.

Myrsky ei välittänyt myöskään siitä, että katujen yllä leijui yläluokka, lasilinnake, jossa oli kilometrin mittaiset särmit. Pinta-alaltaan se oli kuusi neliökilometriä ja vain kymmenen tuhatta tähteä mahtui asumaan kuution sisään pie-niin lasikoppeihin. Magnetismin avulla rakennelman pysyi sadan metrin korkeudessa muiden kaupunkilaisten ulottu-

mattomissa. Tähdet eivät häiriintyneet alapuolellaan olevasta elämästä. Maanmuodostumien korkeimmissa kohdissa jopa puidenlatvat oli katkaistu noiden kehysten tieltä. Vaikka Myrsky olisi kiivennyt korkeimman talon katolle, hän ei olisi yltänyt alempiarvoisilla käsillään likaamaan tuon ylellisen estradin laitoja.

Alle minuutin mittaiset klipit, joissa oli nopea leikkaukset, olivat saaneet Myrskyn hypnoosiin. Hän naurovi vitseille äänekkäästi: hassusti ilveilevä keski-ikäinen mies tanssi kömpelösti samalla, kun yritti toisella kädellään laittaa sukkaa jalkoihinsa ja toisella tehdä kainalopieruja. Teknojujutsa säesti viritelmää sotkien työmatkaan tarkoitettujen rauhallisten sävelten ja liittyen Alfa sisällön kakofonisen jatkumoon.

Alfa oli osittain rakentunut niiden 2020-luvun sosiaalisten kiemuroiden pohjalta, joita oli pidetty säilyttämisen arvoisina. Sen rajojen ulkopuolinen alue ei koskettanut kaupungin asukkaita. Alfa sisään suljetut eivät pohtineet, oliko heidän järjestelmänsä ulkopuolella elämää. Heidän isovanhempansa olivat aikoinaan sitoutuneet peliin, joka oli siirtynyt sukupolvelta toiselle. Asukkaiden tarvitsi tietää vain, miten pelissä menestyi. Heille kerrottiin, että mennessä maailmassa oli vallinnut liiallisen sisällöntuotannon kuratoimaton epäjärjestys, jonka keskellä ihmiset olivat tunteet sielullista tyhjyyttä. Alfassa heidän ei tarvinnut muistaa muinaisihmisten kipuiloja ja oikeanlaisten sisältöjen runsaudenpaljous takasi heille helpon.

***

Myrsky odotti laiturilla luodin näköistä metroa, joka sahasi raiteita kaupunginosan halki aamusta iltaan. Pitkulaiset valosauvat kuroutuivat mustasta katosta kuin köynnökset.

Seinillä tähtituotteet, menestyneimmät yläluokkaiset valioyksilöt, keräsivät suosiota striimeillään. Heidä kutsutiin monilla nimillä: tähdiksi, vampyyreiksi, yhdeksi prosentiksi. He kehystivät pienimmänkin elämäntarinansa kauneudeksi, ja heidän kehojensa jokainen yksityiskohta heijastui syötteen.

Raiteiden yllä eräs lihaksikas tähti oli vääntänyt itsensä jooga-asentoon nimeltä kolibri. Muutaman sekunnin päästä hän oli siirtynyt soturiin. Rintalihakset pullistuivat, ja hän liikkutti täydellistä kehoaan hikoilematta. Toisaalla toinen menestyjä täytti takamuksellaan kokonaisen seinän. Hän antoi pakaroidensa hölskyä niin, että perhosvaikutus nosti alemmissa luokissa hyökyaallon. Tähtivampyyrit imivät elinvoimaa muista, veivät sosiaalista tilaa, huusivat ja näyttelivät rooliaan lahjakkaasti. Heidän erikoisosaamistaan oli miellyttää niitä, joiden miellyttäminen oli menestyksen edellytyksenä Alfassa.

Metallivaippainen metro pysähtyi. Sen panssarilaiset liukuovet avautuivat, ja matkustajia virtasi sisään ja ulos. Kukaan ei juossut sulkeutumassa olevien ovien väliin viime hetkellä, kuten turhautuneet kansalaiset olivat aikoinaan tarinoiden mukaan tehneet. Myrsky istui vaunun muovipenkille ja yritti rentoutua, mutta kova alusta puudutti hänen pakaroiitaan. Juuri työmatkojen aikana, kun työläisillä oli hetki aikaa lojua joutilaina, syötteen kommenttiraitaan saattoi ilmestyä kiellettyjä ajatuksia.

Vaunun käytävällä kulki väreilevää kangastusta muistuttava tähti, joka vieraili keskiluokassa simulaation välityksellä. Eivät he kasvojaan koskaan näyttäneet, kulkivat vain jumalhahmoina vetten päällä. Tähten laskeutuminen alhaisempien joukkoon loi jännitettä arkiamuihin. Ketut tahtoivat käyttäytyä oikein ja tehdä vaikutuksen. He yrittivät varmistaa, ettei vampyyri puuttuisi heidän luomiinsa sisältöihin, huomauttaisi vääristä sanamuodoista, kielioppivirheistä tai ylipäättään mistään, mikä voisi paljastaa heidät moukiksi.

Myrsky liikautti takamustaan, jossa pakkautunut veri kihelmöi. Vastapäätä istuva mies ei suoristanut ryhtiään. Tähti tuijotti miestä ja kommentoi lysähtänyttä olemusta kommenttiraitaan: ”*Laiska paska.*” Mies havahtui ja ojensi selkensä. Häntä onnisti, sillä hän ei päätenyt varoittavaksi esimerkiksi jumalten vihasta.

Väreilevä kangastus pysähtyi keski-ikäisen äidin ja pahanuulisen lapsen kohdalla. Tähti havaitsi äidin menestyksen keinuvan onnettomien saavutusten reunamilla ja oli varma, että tämä oli sortunut pimeisiin ajatuksiin, kenties väärämieliseen vitsailuun, kyseenalaisiin arvovalintoihin tai johonkin muuhun yleisen tasapainotilan kannalta vaaralliseksi luokiteltuun. Vain muutama väärä valinta äidin sosiaalisissa reunaehdoissa olisi kohtalokas myös lapsen potentiaalille. Pienikin sairastuminen itsekurin puutteeseen pudottaisi heidät molemmat alaluokkaan – ulos kaikesta, sosiaalisiksi hylkiöiksi, sossuksi, epäonnistuneiksi viihdetuotteiksi, kertakäyttövitseiksi. ”*Lapamadoi*”, tähti kommentoi ja upotti turmiollisen iskunsa.

Myrsky hieraisi takaraivoaan. Kaikki, mitä hän näki, striimautui jälleen suorana. Syvälle näköaivokuoreen istutettu implantti varmisti, että hänenkin mielipiteillään oli merkitystä. ”*Vastuutonta*”, hän kommentoi äidille. Pian huutokuoro yltyi ja pilkkalauseita sinkoili ympäri Alfaa. Palautteiden imu alkoi, ja äiti murtui. Hän piteli lastaan ja etsi katseellaan kanssamatkustajiltaan myötätuntoa. ”*Kammottavaa! Tuollaisia liikkuu vapaana muiden joukossa*”, nauroi tuotenimi @Pirkkoliisa123. Äidin ja lapsen kohtalo pyöri hetken aamun suosituimpana sisältönä.

Pelkkä tähden aavistuksenomainen läsnäolo vahvisti työmatkalaisten uskoa tulevaan. Jokainen heistä toivoi jäävänsä menestyjien mieleen, sillä tähdet saattaisivat sijoittaa alempiarvoisiinsa sosiaalisia pisteitään, jos näkisivät näiden sisällössä riittävästi potentiaalia. Pisteet määrittivät sosiaalista markkina-arvoa. Toisilla sitä oli enemmän, muut yrittivät kovemmin. Tähti hymyili ja vakuutti metromatkaajille asioiden olevan hyvin. Hän ei löytänyt lisää virheitä kuvastosta. Ketut olivat käyttäytyneet arvolleen sopivasti, nauraaneet vitseille ja nauttineet sisällöstä.

Implantin vaikutuksesta Myrskyn elämä oli silmukka, jossa hänellä oli oma käsikirjoitettu roolinsa. Alfaan miljoona asukasta olivat uudenlaiseen ihmisyyteensä veistettyjä hahmoja, kuin ohuita, kauniiksi kehystettyjä kuoria.

2.

Lasilattialla makoili eteerinen keijukainen nimeltä Jane. Hän oli asetellut kätensä päänsä päälle ja vääntänyt kehoaan hieman korkkiruuville. Hänen kiharat hiussuortuvansa valuivat silmille, ja hänen kasvoillaan oli raikas ja luonnollinen ilme. Jane hymyili ja puraisi viettelevästi alahuultaan. Puoli miljoonaa silmäparia seurasi parhaillaan intensiivisesti hänen elämäänsä, vaikkei Jane varsinaisesti tehnyt mitään. Pienikin pään liikautus toi hänelle lisää katsojia. Janen vartalolle ja kasvoille lankeava valo oli täydellisen pehmeä ja tuli oikeasta kulmasta. Valkoiselle sohvalle nostetut paljaat sääret korostivat keveyttä, joka sai katsojat aistimaan puhtaan ihon hunajaisen tuoksun. Sydämiä sateli.

Jane asui lasikuutiossa, jollaisia oli päällekkäin ja vierekkäin niin paljon, että kauempaa katsottuna ne muodostivat yhden suuren kuution. Niitä erottivat toisistaan vain ohuet lasikäytävät, jotka toimivat samalla kotien varpoistumisreitteinä. Asukkaat kuuluivat siihen prosenttiin, jonka Alfaa hallitseva tekoäly, Kaiku, oli nostanut muiden yläpuolelle. Kuutio oli ihmiskoe, jossa parrasvalot kuuluivat niille, jotka olivat ne ansainneet. He saivat loistaa näköalapaikalla, koska olivat valmiita tekemään kaiken, mitä

lasiseinien alati taltioiva katse heitä odotti. Yläluokkaisen kuution asukaskriteerit olivat tiukat. Vaihtoa tapahtui vain karsiutumisen kautta: jos joku tähdistä menetti arvonsa, vapautui asunto tulokkaalle. Kukaan ei halunnut typistyä toisen kehystämän tarinan sivuhuomautukseksi. Elämä oli jaettavaa pääomaa.

Tähdillä oli monenlaisia etuoikeuksia. Jokainen vaatekerta oli heidän saatavillaan. Yhdellä pyyhkäisyllä he olivat siellä, missä ikinä mielivät. Vettä tuli hanasta. Yllättävien himojen vaatiessa se muuttui jopa viiniksi. Kun heillä oli nälkä, ilmestyi sosiaalisilta pisteiltään arvokasta ruokaa seinien luukuista. Toisinaan annoksien esillepano oli niin koristeellinen, että se aiheutti katsojissa kateutta. Tähdet saattoivat ottaa rennon asennon ja käynnistää deittitai seksisimulaation tai illallisen laadukkaassa ravintolassa. Ulkopuolinen todellisuus heijastui seinille hologrammina. Heillä ei ollut fyysistä yhteyttä kaupungin muihin osiin. Silti maailma oli heidän.

Seinillä virtasi kuvatoistoja perhearjesta, menestyvien tähtituotteiden seksiakteista tai naapureiden riidoista. Jane selasi sisältöjä. Samalla hän pohti... suoraan sanottuna ei mitään. Lihaksiaan pullistelevia miehiä, muhkeita takapuolia ja milloin mitäkin sirkustemppeja tulvi hänen silmilleen. Eräs mies jonglööri palloilla samaan aikaan, kun rakasteli vaimoaan takaapäin. Jane ojenteli pitkiä koipiaan ja nousi seisomaan. Hän vaihteli painoa lonkalta toiselle ja pyrki vakuuttamaan muut kuvastonsa virheettömyydestä. Pyyhkäisipä hän oikealle tai vasemmalle, jatkuva mielihyvä oli taattu hänelle ja hänen ihailijoilleen.

Jane päätti luoda simuloitun tarinan, jossa matkustaisi kaukomaille. Hän oli siinä kuin vanhan maailman ajan lentokentällä, vaikka ei edes tiennyt, mikä lentokenttä oli. Kaiku oli pyyhkinyt sen todelliset merkitykset selaushistoriasta ja jättänyt jäljelle vain ohjeet oikeaoppiseen lentokenttäposeeraukseen. Taustalla näkyi design-aulan maisema, ja aurinko nousi suurten ikkunoiden takana luoden oranssin heijastuksen lentokoneen siipeen. Jane istui metallisella tuolilla vierellään matkalaukku ja silmissään innokas kiilto. Hän liikkautti jalkojaan ja kallisti päätään. Pieni liike toistui kehänä ja nopeina leikkauksina kepeän pianomusiikin tahdissa.

Sulautuminen osaksi peliä tuntui niin hyvältä, ettei Jane pysähtynyt ajattelemaan, että itse itseään ohjelmoiva Kaiku tarkkaili hänen jokaista liikettään. Kaiun neuroverkkko oli niin luonnollinen asia, että se oli kehittynyt osaksi Janen hermostoa. Jane ei tiennyt mitään maailmasta, jossa oli vaalittu yksityisyyttä. Kaiku oli laittanut senkaltaiset kuvitelmat samaan roskakoriin kirjallisen sivistyksen ja taiteen kanssa, joihin kukaan ei jaksanut enää sijoittaa pisteitään. Jane, tuotenimeltään @JaneDoe, oli tottunut siihen, että elämä oli suurta osallistavaa projektia, johon sadat tuhannet seuraajat osallistuivat joka ikinen minuutti. Hän ei vanhentunut, eikä painovoima saanut hänen kehonkoostumustaan roikkumaan. Jane imi epäilyttävät kaupunkilaiset tyhjiin sosiaalisesta arvosta, huusi nämä tainnoksiin. Syvälle näköaivokuoreen kietoutunut implantti kertoi, että Janella oli verenimijän velvollisuuksia. Pelkällä olemisellaan hän valvoi, ettei kukaan tykkäisi julkisesti mistään kelvottomasta tai sotkeutuisi vääränlaisiin suhteisiin tai ajatuksiin.

Tavat, joilla keskiluokkaiset pyrkivät näyttämään tähdiltä, typistyivät tylsyyteen. Alfassa täytyi paljastaa kaikki. Vasta täysin alastomana, pimeistä ajatuksista puhdistettuna ja vailla salaisuuksia pystyi jalostumaan tähdeksi. Jane käyttäsi simulaation kautta kettuja ja nautti vallastaan. Hän oli ottanut silmätikukseen joukon nuoria naisia, joita hän kutsui pottatukiksi. Naisten liian lyhyet housut paljastivat nilkat, ja yksi heistä kaatoi kuohuvaa Cavaa muiden laseihin. Jane ajatteli sen olevan glitteriä maanantaiaamuna, yhtä väkinäistä hymyä ja keskinkertaisuutta. Pottatukat kiepauttivat päälleen milloin mitkään kehykset, jotka nostivat heidän parhaat puolensa esiin. Janea nauratti, miten kömpelösti naisten sääret muuttuivat pidemmiksi, poskipäät kohosivat ja huulet alkoivat töröttää. Kaiku ei sietänyt ikäänymisen merkkejä, vääränlaisia repliikkejä, huonoja tarinoita tai laiskuutta. Alempiarvoisten tuli pysyä roolissaan, johon kuului jatkuva hymyily ja yleispätevä nauru. Mutta vaikka pottatukat miten esittelivät parastaan, pysyivät he toissijaisina. Heidän olisi heitettävä oma elämänjuhlansa syrjään ja osallistuttava siihen, mitä tähdet tahtoivat itsestään tarjoilla.

Jane huusi kommenttiraitaan kohdistuen sanansa yhdelle pottatukista: ”*vittu, sä oot tyhmä, kun et osaa kaataa kuohuvaa oikein!*” Kuuliainen keskiluokka naulitsi katseensa syötteeseen. Tähdellä oli mielipide kerrottavanaan ja lauma tukijoita valmiina kannustamaan. Tuhannet tuotenimet, kuten @Pirkkoliisa123 ja @Maija666, aktivoituivat Janen tueksi. Hän oli heittänyt ensimmäisen kiven, ja nyt muutkin huomasivat saman epäkohdan. Katsojapalautteita vyöryi kommenttiraitaan: ”*ruma tukka*”, joku ajatteli, ja Janea nauratti.

Huutosirkus kaatui pottatukkien niskaan, ja seinien sisällä surraava Kaiku kertoi seuraajakunnan aikaansaaman vaikutuksen: ”*radikaali sosiaalinen pistelasku, ensimmäinen varoitus.*” Mitä enemmän Jane jätti jälkeensä palautevyöryä, sitä enemmän hän kuuli vampyyrien aplodeja. Hänelle sateli kiihosta. Tähdet hallitsivat savannia, muut syntyivät raadoiksi. Jos Jane olisi kiinnostunut pottatukkien luomasta sisällöstä ja merkitsisi heidät osalliseksi oman elämänsä tositarinaaan, pomppaisi se saman tien kaikkialle keskiluokkaan. Pottatukat olisivat voittaneet lotossa. Janen rooliin ei kuitenkaan kuulunut jakaa tämänkaltaisia armopaloja usein.

Pottatukat löysivät näppärää viihdesisältöä korjaamaan Janen aiheuttamaa sosiaalista lovea. Heillä oli meneillään jotakin hauskaa, johon muutkin hinkuivat osallisuutta. He nauroivat vitsille, jossa kettu heitti perheriidan päätteeksi keskiluokkaisesta kodistaan huonekaluja. Toinen kettu ehti soljahtaa alta, kun harmaa designsohva mätkähti kadulle luoden monikerroksisen, toistuvan tarinanpätkän. Näkyi valtava määrä äimistyneitä naamoja, peukaloita, iloa, räkäistä naurua – todisteita siitä, miten sisältö oli viihdettä parhaimmillaan. ”*Pistenousu tilastoitu*”, sanoi Kaiku. Pottatukkien pisteet olivat nyt lähes yhtä korkealla kuin ennen kivitystä. Janea se ei harmittanut. Hän oli joka tapauksessa hyötynyt tilanteen viihdearvosta ja katseli hymyillen, kuinka nöyrinä pottatukat elivät ilonsa keskellä.

Jane kehysti kevyiksi vitseiksi tarinoita, joissa sossut mah-tailivat sillä, etteivät piitanneet ravintoarvoista tai että rasva ja suola, ihra ja mönjä olivat heidän herkkuaan. Tylsinä hetkinään hän maalasi nähtäville mielikuvia siitä, kuinka epä-

onnistujien lihasmassa oli surkastunut pehmeäksi löllöksi. Heillä oli rasvamaksoja, selluliittia ja roikkuvia rintoja. Heidän ajatuksenjuoksunsa oli yksinkertaista ja vilisi kirjoitusvirheitä. Heillä oli halpoja vitsejä, pupunkorvia ja roska-sakkiposeerauksia. Jane hyötyi alempiarvoisten tekemistä virheistä ja tarjoili kompaktissa paketissa sen, mitä vampyyrit kunnon draaman kaarelta vaativat. Pisteet nousivat ja laskivat, painovoima veti asioita alaspäin.

Nauramalla toistensa draamoille alfalaiset tiedostamattaan väistelivät jotakin.

3.

Jane ja hänen seinänaapurinsa ja paras ystävänsä Carla, tuote *@CarlaMandala*, aloittivat jokaisen aamunsa joogaamalla. Maksimoidakseen viihdearvonsa he tekivät sen alasti. Jane nosti kätensä ilmaan. Aurinko heijasti lasilattiaan kirkasauraisen arkkienkelin, paljaan, nähdyn ja täydellisen. Hän hengitti syvään haara-asennossa ja päästi kehostaan ulos salaiset pelkonsa siitä, että olisi muiden silmissä merkitysetön ja tylsä.

Alakerran naapuri kulki lasikuutiossaan ympyrää, kunnes kohotti katseensa arkkienkelin ruumiillistumaan. Hän nautti enkelien loistosta ja päätti sijoittaa niihin pisteitään. Sähköinen hurina virtasi, kun Kaiku kertoi aamun ensimmäisiä katsojapalautteita. Janen harmiksi Carlan suosio oli hieman hänen omaansa suurempi. Carla kuului valioyksilöistä erottuvaan eliittiin, jotka jo lapsena olivat saaneet enemmän. Tähtivanhemmat olivat valaneet hänen luidhinsa perustan sille, kuinka yhteen prosenttiin kuuluvat kantoivat itsensä ja loivat itsestään täydellisen muotokuvan. Hänen eleissään, jokaisessa kulmakarvan nostossa, oli itsevarmuutta. Niissä oli röyhkeyttä ja sulavuutta, jotka pakottivat Janen keskittymään entistäkin enemmän.

Janella oli erikoislaatuinen kyky kanavoida henkisiä lahjojaan. Hän leikkasi elämästään tylsämieliset kohdat ja jätti jäljelle vain samastuttavat vastoinkäymiset, pienet arkiset ongelmat, jotka kääntyivät hyviksi tarinoiksi ja joihin katsojat kiintyivät kuin omiinsa. Jane ei ollut nainen, jonka silmäkulmissa painoivat isoäitien sukulinjojen taaikat. Hän ei ollut nainen, joka olisi hyväksynyt verenperintönsä saneleman narratiivin. Syötteeseen heijastui pilvien verkosto, jossa näkyivät hänen päivänsä tavoitteet pistetulistä uuteen hiustyyliin. Katsojien silmät kiiluivat innosta. He uskoivat Janen olevan kaiken paremmaksi luoja. Ja ehkä hän olikin. Se oli taikatempu, jonka tuote JaneDoe oli oppinut.

Eräs pariskunta esitteli kuution muotoista asuntoaan ja lastaan, joka sekin sopivasta kuvakulmasta katsottuna näytti kuutiolta. Kuvasto oli sievää. Tähtituotteinen mies puhui hymyillen lauseita, jotka nousivat kohti viimeistä tavua, kunnes syöksyivät jälleen alas. Soljuva puhe oli muovisen harkittua ja sosiaalisesti käypää. Nainen sykähteli onnellisuutta, ja seinät värisivät seismografista menestyskäyrää. Elämän parhaat palat olivat osuneet kohdilleen, ja nainen näytti lumoavalta kaikista mahdollisista kuvakulmista. Sydämiä ja reaktioita sateli uskomatonta tahtia.

– Ihanaa, miten inspiroivia @DonnaPrima ja @IrvinePrima ovat! Niin elämäniloisia ja samastuttavia, Carla sanoi osoittaen sanansa Janelle.

– Mielettöntä, Jane vastasi.

– Katso tätä! Katso, kuinka suloisesti Donna tuotesijoittelee @EmilPrima -poikaansa!

KUVAUS
YHTEISKUNNASTA,
JOSSA IHMISEN
AINOA MITTARI
ON HÄNEN
VIIHDEARVONSA.

Pimeä kaiku on synkkä satiiri täydelliseltä näyttävästä elämästä ja vapaan tahdon menettämisestä pelissä, jossa ainoa keino pärjätä on paljastaa kaikki.

Tekoöly, Kaiku, tarkkailee ihmisiä ja palkitsee jokaisen heidän viihdearvonsa perusteella. Seksi, masturbaatio, salaisimmat ajatukset – kaikki on toistuvaa tosielämän show'ta, jossa sosiaalisista virheistä rangaistaan välittömästi. Mielihyvä on taattu niille, jotka ovat valmiita olemaan täydellisiä tuotteita ja luopumaan vapaasta tahdostaan. Kukaan ei halua päätyä kertakäyttöiseksi vitsiksi, saati pudota sosiaaliseksi hylkiöksi.

**"ALFASSA TÄYTYI PALJASTAA KAIKKI. VASTA
TÄYSIN ALASTOMANA, PIMEISTÄ AJATUKSISTA
PUHDISTETTUNA JA VAILLA SALAISUUKSIA PYSTYI
JALOSTUMAAN TÄHDEKSI."**

KL 84.2

WWW.DOCENDO.FI

ISBN 978-952-382-612-0

9 789523 826120

